

<p>Az ismeretkör: Világirodalom (osztatlan képzés, BA), felelős: Radvánszky Anikó, egyetemi docens, PhD</p> <p>Kredittartománya (max. 12 kr.): 12</p> <p>Tantárgyai:</p> <p>1) Világirodalom 1. (Antikvitás, középkor), ea.</p> <p>2) Világirodalom 2. (Angol és spanyol 16–17. századi irodalom), ea.</p> <p>3) Világirodalom 3. (18–19. század), ea.</p> <p>4) Világirodalom 4. (20. század), ea.</p>
--

(1.) Tantárgy neve: BBNMI07100 BBLMI07100 Világirodalom 1. (Antikvitás, középkor), ea.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: előadás és óraszám : heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : - Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² : -	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ : -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus általános, leíró jellegű áttekintést nyújt a görög-római antikvitás és az európai középkor irodalmáról és kulturális irányzatairól. Az előadások áttekintik az adott korszakok	

¹ **Nftv. 108. § 37. tanóra**: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

legfontosabb irodalmi (és művészeti) alkotásait, és azok hatástörténetileg is jelentős ismérveit.

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

KAPITÁNYFV István-SZEPESSY Tibor-TEGYEY Imre, *Bevezetés az ógörög irodalom történetébe*, Bp., ELTE Eötvös József Collegium, 2013. (Antiquitas-Byzantium-Renascentia II.)

(ISBN 978-615-5371-08-0)

elektronikus változat:

http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Bevezetes_az_ogorog_irodalom_tortenetebe_beliv.pdf

ADAMIK Tamás, *Római irodalom a kezdetektől a nyugatrómai birodalom bukásáig*, Bp., Kalligram, 2009. (ISBN: 9788081012266)

MADARÁSZ Imre, *Az olasz irodalom története*, Bp., Eötvös József Könyvkiadó, 1998, 6–54. (ISBN: 9639024465)

Dante a középkorban, szerk. MÁTYUS Norbert, Bp., Balassi, 2009. (ISBN: 9789635067763)

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb.*, KKK **7. pont**) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudás

- az antik és középkori világirodalom időbeli tagolódásának ismerete
- az antik és középkori világirodalom kommunikációs folyamatainak és szövegformáinak ismerete

b) képesség

- jártasság az alteritás megismerésének módszertanában
- az alteritás diskurzusainak és folyamatainak értelmezése

c) attitűd

- nyitottság az európai irodalmi és kulturális hagyomány értékeire

(1.) Tantárgy neve: BBNMI07200 BBLMI07200 Világirodalom 2. . (Angol és spanyol 16–17. századi irodalom), ea.

Kreditértéke: 3

A tantárgy **besorolása**: kötelező (BA); kötelezően választható (osztatlan)(*a nem kívánt törlendő!*)

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)

<p>A tanóra⁵ típusa: ea. és óraszáma: 2 az adott félévben,</p> <p>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők⁶ (ha vannak):</p>
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb⁷): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁸ (ha vannak):</p>
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): Osztatlan tanárképzés: 7. félév / BA 3. félév</p>
<p>Előtanulmányi feltételek (ha vannak):</p>
<p>Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása</p>
<p>Az előadássorozat célja bevezetni a hallgatókat a spanyol „aranykor” és az angol „hosszú” reneszánsz irodalmába, olyan módon hogy a hallgatók képesek legyenek a korszakokhoz tartozó irodalmi műveket történetiségükben szemlélni. A történeti szemlélet magában foglalja, hogy az előadássorozat elhelyezi az adott műveket a korszak releváns kérdés- és problémaköreiben, az adott műfaji hagyományok, azok támasztotta elvárási horizontok, azoktól való különbözőségében tekintetben. Az egyes előadások egy-egy, a korszakokhoz tartozó irodalmi művet világítanak meg sokrétű megközelítésben, amely megközelítések magukba foglalnak irodalomtörténet, befogadástörténeti, textológiai, tematikus, irodalomelméleti megfontolásokat. Az előadás során a hallgatók megismerkednek például Lope de Vega, Tirso de Molina, Cervantes, William Shakespeare, Thomas More, John Milton bizonyos műveivel, megtanulják hogyan lehetséges ezeket a műveket egyszerre történeti szöveggként, másfelől a ma olvasójához szóló irodalmi művekként értékelni.</p>
<p>A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>
<p>Cervantes: <i>Don Quijote</i> (Minimum a következő fejezetek: Bevezetés, I/1., 2., 5., 6., 8., 9., 47., 48. fejezet és II/ 2., 3., 4., 5., 58., 59., 67., 73., 74. fejezet - lehetőség szerint az utolsó kiadásból: Európa, Budapest, 2005.) ISBN: 9630778378</p> <p>Lope de Vega: <i>A kertész kutyája</i> (In: <i>Klasszikus spanyol drámák</i>. Bármelyik kiadás, pl. Európa, Budapest, 1986.) ISBN: 9630737159</p> <p>Tirso de Molina: <i>A sevillai szédelő és a kövendég</i> (IN: <i>Klasszikus spanyol drámák</i>. Bármelyik kiadás, pl. Európa, Budapest, 1986.) ISBN: 9630737159</p>

⁵ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Thomas More: *Utópia*. Ford., előszóval és jegyz. Kardos Tibor, Budapest: Európa, 1989. ISBN: 9630746824

John Milton: *Az elveszett Paradicsom*. (I. könyv) Ford. Jánosy István és Jánosházy György, utószó Szenczi Miklós, Jegyz. Jánosházy György és Szenczi Miklós, Budapest: Európa, 1987. ISBN 9630742195

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMIO7300 BBLMIO7300 Világirodalom 3. (18–19. század), ea.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező (BA), kötelezően választható (osztatlan)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: elméleti	
A tanóra ⁹ típusa: ea. és óraszám a az adott félévben : heti 2 óra (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: angol</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁰ nincsenek	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹¹): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹² (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. (BA), 8. (Osztatlan)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): --	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a XVIII–XIX. századi világirodalom történetét, kiemelkedő szerzőit és műveit vizsgálja és oktatja.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bús Éva: E diribdarab élet ösvényei. Az életírás mestertrópusai Laurence Sterne műveiben, Budapest, Gondolat, 2016. ISBN978 963 693 697 6 2. Bevezetés a XIX. századi orosz irodalom történetébe I-II, Alkotó szerkesztő: Kroó Katalin, Budapest, ELTE, 2006. ISBN 963 9704 56 3ö, illetve 963 9704 57 1 3. Fried István: Tíz híres regény, Budapest, Gondolat, 1989, ISBN 963 282 222 6 4. Molnár Anna: Altiero Spinelli, egy európai föderalista, Budapest, Gondolat, 2011. ISBN 978 963 693 382 1 5. A regény nyelvei. Tanulmányok. Az első veszprémi regénykollokvium, szerk. Kovács Árpád, Budapest, Argumentum, 2005, ISBN963 446 339 8 6. Berzeviczy Klára: A német felvilágosodás és klasszika irodalma. Budapest: PPKE BTK 2013, ISBN 978-963-308-085-6 	

⁹ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁰ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹¹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹² pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

7. Safranski, Rüdiger: Friedrich Schiller, avagy a német idealizmus felfedezése. Ford. Györffy Miklós. Budapest: Európa, 2007, ISBN: 978-963-07-8177-0
8. Tüskés Gábor: A műelemzés lehetőségei. Lessing: Bölcs Náthán, Goethe: Faust I, II., Fontane: Effie Briest. Pécs: Pro Pannonia Kiadó 2007 (Thienemann-előadások; 2) ISBN 978-963-9498-78-5
9. Halász Előd: A német irodalom története. 1. kötet, Budapest: Gondolat 1987 ISBN: 9632817680

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI07400 BBLMI07400 Világirodalom 4. (20. század)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
<p>A tanóra¹³ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszáma: heti 2 óra az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>)</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők¹⁴ (<i>ha vannak</i>):</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb¹⁵): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok¹⁶ (<i>ha vannak</i>):</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. (BA), 10. (Osztatlan)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus a 19. század végétől a 20. század végéig tekinti át az európai kultúrkör legjelentősebb tendenciát, irányzatait (realizmus, naturalizmus, parnasszizmus, dekadencia, szimbolizmus, avantgarde, modernizmus), a különböző műnemek alakulástörténetét és reprezentáns szerzőit. Különös hangsúlyt kapnak a különböző nemzeti irodalmaknak azon alkotói, akik kanonizációs szerepük miatt kiemelkednek a „világirodalom” folyamatából, és az egyes műnemek alakulástörténetére döntő hatást gyakoroltak (pl. Flaubert, Zola, Dosztojevszkij, Kafka, Henry James, Virginia Woolf, Baudelaire, Éluard, Pound, Csehov, Schnitzler, Brecht, Beckett, Ionesco, Dürrenmatt stb.).</p>	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	

¹³ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁴ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁵ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁶ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Általában javasolható a *Világirodalmi Lexikon* (1-19. kötet, főszerk. KIRÁLY István, Bp., Akadémiai, Bp., 1984-1996, ISBN: 9799639100571) használata

Világirodalom, szerk., PÁL József, Bp., Akadémiai, 2008, ISBN 976 963 05 8596 5

A francia irodalom története, szerk., MAÁR Judit, Bp., Eötvös, 2011, ISBN 9789633120446

SZENCZI Miklós, SZOBOTKA Tibor, KATONA Anna, *Az angol irodalom története*, Bp., Gondolat, 1972 (nincs ISBN)

HALÁSZ Előd, *A német irodalom története*, Bp., Gondolat, 1987, ISBN 963 281 768 0

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

Tájékozott a világirodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a világirodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében.

b) képességei

Képes a világirodalom irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a nyelvtudomány, illetve az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

Az **ismeretkör**: Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 1-4., szem. (BA specializáció). Felelős: Ajkay Alinka, egyetemi docens, PhD

Kredittartománya (*max. 12 kr.*): 12 kredit

Tantárgyai:

- 1) Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 1. (Az irodalom és intézményei)
- 2) Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 2. (Lírai művek)
- 3) Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 3. (Drámai művek)
- 4) Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 4. (Epikai művek)

(1.) Tantárgy neve: BBNMI13500 BBLMI11200 Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 1. (Az irodalom és intézményei)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ¹⁷ típusa: szeminárium és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁸ (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁹): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ²⁰ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A BA-ban kötelezően oktatott tananyaghoz kapcsolódva a specializáció kiegészíti és elmélyíti a hallgatók ismereteit. A szerzők, művek és műfajok mellett szó esik a 19. századi Magyarország műveltségéről, intézményeiről, irodalmi életéről, író és társadalom kapcsolatáról, a felvilágosodás és a romantika eszmetörténeti kérdéseiről, történelmi háttéréről, az irodalom és művészetek összefüggéseiről, a magyar és világirodalom kapcsolatáról. E tanegységek felvétele azok hallgatók számára ajánlott, akik alaposabban el kívánnak mélyülni a korszak irodalomtudományi kérdéseiben, így segítséget nyújt az egyéni tájékozódás kielégítésén túl az OTDK-dolgozatok, a szakdolgozatok elkészítésében, a tudományos munkára történő előkészítésben.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
A szemináriumvezetők által meghatározott művek és szakirodalom. Általánosságban használható: <i>A magyar irodalom története, II., 1800–1919</i> , főszerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Gondolat, Bp., 2007. ISBN: 9789636930080	

¹⁷ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁸ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

²⁰ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Magyar irodalom, szerk. GINTLI Tibor, Akadémiai, Bp., 2011. ISBN: 9789630589499

BÍRÓ Ferenc, *A felvilágosodás korának magyar irodalma*³, Balassi, Bp. 1998. ISBN: 9635062354

S. VARGA Pál, *A gondviselэшittől a vitalizmusig (A magyar líra világképének alakulása a XIX. század második felében)*, Kossuth, Debrecen, 1994. ISBN: 9632600657

EISEMANN György, *A romantikától a modernség felé (Vonások a 19. századi magyar líra korszakváltásához)*, = Uő., *A folytatódó romantika*, Orpheusz, Bp., 1999. ISBN: 9639101451

DOBOS István, *Alaktan és értelmezéstörténet (Novellatípusok a századforduló magyar irodalmában)*, Kossuth, Debrecen 1995. ISBN: 0589000334792

IMRE László, *Műfajok létformája XIX. századi epikánkban*, Kossuth, Debrecen 1997. ISBN: 9634721230

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezni e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI13600 BBLMI11300 Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 2. (Lírai művek)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³..... (kredit%)	
A tanóra ²¹ típusa: ea és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ²² (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ²³): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ²⁴ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Tantárgy leírása:</p> <p>Az alapszak általánosan kötelező tanegységeit egészíti ki ez a modul, amelyben a 19. századi irodalom témájából félévenként változóan mind a magyar, mind a világirodalom jelentősebb és kevésbé jelentős, akár a kánon peremére szorult művei, műfajai kerülnek alaposabb vizsgálat alá. Speciális háttérismereteket nyújt, az irodalmi kanonizáció aktuális elmozdulásait követi. Friss értelmezői stratégiákat kínál az egyes művekhez és műfajokhoz közelítés számára. E tanegységek felvétele azok hallgatók számára ajánlott, akik alaposabban el kívánnak merülni a korszak irodalomtudományi kérdéseiben, így segítséget nyújt az egyéni tájékozódás kielégítésén túl az OTDK-dolgozatok, a szakdolgozatok elkészítésében, a tudományos munkára történő felkészítésben. E tanegység keretei között elsősorban a korszak lírai műveinek elemzésére kerül sor.</p>	

²¹ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

²³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

²⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

A szemináriumvezetők aktuális elvárásai és az irodalomtudomány releváns kérdésfeltevései alapján összeállított irodalomjegyzék.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: 3) BBNMI13700 BBLMI11400 Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 3. (Drámai művek)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
<p>A tanóra²⁵ típusa: ea és óraszáma: heti 2 az adott félévben, <i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)</i></p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők²⁶ <i>(ha vannak):</i> </p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb²⁷): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok²⁸ <i>(ha vannak):</i></p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Tantárgy leírása:</p> <p>Az alapszak általánosan kötelező tanegységeit egészíti ki ez a modul, amelyben a 19. századi irodalom témájából félévenként változóan mind a magyar, mind a világirodalom jelentősebb és kevésbé jelentős, akár a kánon peremére szorult művei, műfajai kerülnek alaposabb vizsgálat alá. Speciális háttérismereteket nyújt, az irodalmi kanonizáció aktuális elmozdulásait követi. Friss értelmezői stratégiákat kínál az egyes művekhez és műfajokhoz közelítés számára. E tanegységek felvétele azok hallgatók számára ajánlott, akik alaposabban el kívánnak mélyülni a korszak irodalomtudományi kérdéseiben, így segítséget nyújt az egyéni tájékozódás kielégítésén túl az OTDK-dolgozatok, a szakdolgozatok elkészítésében, a tudományos munkára történő felkészítésben. E tanegység keretei között elsősorban a korszak drámai műveinek elemzésére kerül sor.</p>	

²⁵ **Nftv. 108. § 37.** *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

²⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

²⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

A szemináriumvezetők aktuális elvárásai és az irodalomtudomány releváns kérdésfeltevései alapján összeállított irodalomjegyzék.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI13800 BBLMI11500 Szerzők, művek, műfajok, irányzatok a 19. századi irodalomban 4. (Epikai művek)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: ... (kredit%)	
<p>A tanóra²⁹ típusa: ea és óraszáma: heti 2 óra az adott félévben, <i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)</i></p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők³⁰ <i>(ha vannak):</i> </p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb³¹): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok³² <i>(ha vannak):</i></p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Tantárgy leírása:</p> <p>Az alapszak általánosan kötelező tanegységeit egészíti ki ez a modul, amelyben a 19. századi irodalom témájából félévenként változóan mind a magyar, mind a világirodalom jelentősebb és kevésbé jelentős, akár a kánon peremére szorult művei, műfajai kerülnek alaposabb vizsgálat alá. Speciális háttérismereteket nyújt, az irodalmi kanonizáció aktuális elmozdulásait követi. Friss értelmezői stratégiákat kínál az egyes művekhez és műfajokhoz közelítés számára. E tanegységek felvétele azok hallgatók számára ajánlott, akik alaposabban el kívánnak merülni a korszak irodalomtudományi kérdéseiben, így segítséget nyújt az egyéni tájékozódás kielégítésén túl az OTDK-dolgozatok, a szakdolgozatok elkészítésében, a tudományos munkára történő felkészítésben. E tanegység keretei között elsősorban a korszak epikai műveinek elemzésére kerül sor.</p>	

²⁹ **Nftv. 108. § 37.** *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³⁰ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³¹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

³² pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

A szemináriumvezetők aktuális elvárásai és az irodalomtudomány releváns kérdésfeltevései alapján összeállított irodalomjegyzék.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

Az ismeretkör: **Régi magyarországi irodalom (BA, osztatlan képzés).** Felelős: Hargittay Emil egyetemi tanár, CSc

Kredittartománya (max. 12 kr.):10

Tantárgyai:

- 1) Régi magyarországi irodalom 1. (Középkor, reneszánsz) ea.,
- 2) Régi magyarországi irodalom 1. (Középkor, reneszánsz) szem.,
- 3) Régi magyarországi irodalom 2. (Barokk és korai felvilágosodás) ea.,
- 4) Régi magyarországi irodalom 2. (Barokk és korai felvilágosodás) szem.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI05200 BBLMI05200 Régi magyarországi irodalom 1. (Középkor, reneszánsz) ea.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ³³ típusa: <u>ea.</u> / szem. / gyak. / konz. és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ³⁴ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³⁵): koll. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ³⁶ (ha vannak): A kollokvium írásbeli és szóbeli részből áll.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév (osztatlan képzés), 2. félév (BA képzés), 2. félév (BA minor képzés)	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): ---	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása</u>	

³³ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³⁴ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³⁵ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

³⁶ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Az irodalomtörténeti kurzus megismerteti a hallgatókat az első, mintegy ötszáz év magyarországi irodalmának legfontosabb jelenségeivel, műfajaival, kulturális intézményrendszereivel, íróival és műveivel a 11. századtól a reneszánsz korának végéig. Az európai előzményekre és szinkron jelenségekre rávilágítva bemutatja az irodalmi-irodalomtörténeti folyamatok, periodizáció lehetséges feltárását. A legfontosabb művekre, szerzőkre és motívumokra kitérve részben a bibliai és mitológiai determináltságot mutatja be, részben a régi irodalom hatását a későbbi korok gondolkodására és műformáira. Az előadások igyekeznek felkelteni a hallgatókban az eredeti szövegek közvetlen ismeretére, olvasására készítő igényt.

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom (kijelölt szövegek):

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez. Középkor, szerk. MADAS Edit, Bp., 1992.

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez. Reneszánsz kor, szerk. BITSKEY István, Bp., 1988.

Régi magyar irodalmi szöveggyűjtemény. I. Humanizmus, szerk. ÁCS Pál, JANKOVICS József, KŐSZEGHY Péter, Bp., 1998.

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból, I. Késő-reneszánsz manierizmus és kora-barokk, szerk. KOVÁCS Sándor Iván, Bp., Osiris, 2003. (ISBN 9633894301)

A magyar irodalom története, I., szerk. KLANICZAY Tibor, Bp., Akadémiai, 1964.

A magyar irodalom története. A kezdetektől 1800-ig, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007. (ISBN 978963693006 0)

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Akadémiai, 2010. (ISBN 978-963-05-8949-9)

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

b) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI05300 BBLMI05300 Régi magyarországi irodalom szeminárium 1. (Középkor, reneszánsz) szem.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ³⁷ típusa: szeminárium és óraszám a: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ³⁸ (ha vannak): hallgatói kiselőadás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³⁹): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴⁰ (ha vannak): szemináriumi dolgozat	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév (osztatlan képzés), 2. félév (BA képzés), Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A Régi magyarországi irodalom 1. előadást kísérő gyakorlati, alapvetően műelemző óra, amelyen a középkori és reneszánsz magyarországi irodalom (kb. 1000 – kb. 1600) kiemelkedő szerzői és alkotásai kapcsán az irodalmi folyamatok, a műfajok, a továbbélés kérdései és az irodalomtörténeti kutatás módszertani tudnivalói is előkerülnek.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
A szemináriumvezetők kijelölése szerinti művek és szakirodalom. Általánosan használható: <i>A magyar irodalom története, I: A kezdetektől 1800-ig</i> , szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, ISBN 978-963-693-007-3.	

³⁷ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

³⁸ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³⁹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴⁰ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez: Középkor, szerk. MADAS Edit, Bp., Tankönyvkiadó, 1992, ISBN 963-18-4335-1.

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez: Reneszánsz, szerk. BITSKEY István, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996, ISBN 963-18-7447-8.

Régi magyar irodalmi szöveggyűjtemény, I: Humanizmus, szerk. ÁCS Pál, JANKOVICS József, KŐSZEGHY Péter, Bp., Balassi, 1998, ISBN 963-506-143-9.

Régi magyar irodalmi szöveggyűjtemény, II: A 16. század magyar nyelvű világi irodalma, szerk. JANKOVICS József, KŐSZEGHY Péter, SZENTMÁRTONI SZABÓ Géza, Bp., Balassi, 2000, ISBN 963-506-324-5.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

c) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI05400 BBLMI05400 Régi magyarországi irodalom 2. (Barokk és korai felvilágosodás) ea.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁴¹ típusa: <u>ea.</u> / szem. / gyak. / konz. és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁴² (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁴³): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴⁴ (ha vannak): A kollokvium írásbeli és szóbeli részből áll.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév (osztatlan képzés), 3. félév (BA képzés), 3. félév (BA minor képzés)	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): ---	

⁴¹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁴² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁴³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Az irodalomtörténeti kurzus megismerteti a hallgatókat a 17. és 18. század magyarországi irodalmának legfontosabb jelenségeivel, műfajaival, kulturális intézményrendszereivel, íróival és műveivel a korai barokk kortól a felvilágosodás végéig (az utolsó tárgyalt szerző Csokonai). Az európai előzményekre és szinkron jelenségekre rávilágítva bemutatja az irodalmi-irodalomtörténeti folyamatok, periodizáció lehetséges feltárását. A legfontosabb művekre, szerzőkre és motívumokra kitérve részben a bibliai és mitológiai determináltságot mutatja be, részben a régi irodalom hatását a későbbi korok gondolkodására és műformáira. Az előadások igyekeznek felkelteni a hallgatókban az eredeti szövegek közvetlen ismeretére, olvasására készítő igényt.

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból. II. Barokk és késő barokk rokokó, szerk. Kovács Sándor Iván, Bp., Osiris, 2003. (ISBN 963389431 X)

A magyar irodalom története, I., szerk. Klaniczay Tibor, Bp., Akadémiai, 1964.

A magyar irodalom története. A kezdetektől 1800-ig, szerk. Jankovits László, Orlovsky Géza, Bp., Gondolat, 2007. (ISBN 978963693006 Ö)

Magyar irodalom, főszerk. Gintli Tibor, Akadémiai, 2010. (ISBN 978-963-05-8949-9)

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

d) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI05500 BBLMI05500 Régi magyarországi irodalom 2. (Barokk és korai felvilágosodás) szem.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
<p>A tanóra⁴⁵ típusa: szeminárium és óraszám: 2 az adott félévben,</p> <p>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők⁴⁶ (ha vannak): hallgatói kiselőadás</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb⁴⁷): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁴⁸ (ha vannak): szemináriumi dolgozat</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Az irodalomtörténeti előadást kísérő gyakorlati, alapvetően műelemző óra, amelyen az 1600 és 1800 közti magyarországi irodalom kiemelkedő szerzői és alkotásai kapcsán az irodalmi folyamatok, a műfajok, a továbbélés kérdései és az irodalomtörténeti kutatás módszertani tudnivalói is előkerülnek.</p>	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>A szemináriumvezetők kijelölése szerinti művek és szakirodalom.</p> <p>Általánosan használható:</p> <p><i>A magyar irodalom története, I: A kezdetektől 1800-ig</i>, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, ISBN 978-963-693-007-3.</p>	

⁴⁵ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁴⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁴⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból, II: Barokk és későbarokk, rokokó, szerk. KOVÁCS Sándor Iván, Bp., Osiris, 2000, ISBN 963-379-639-3.

Ó szelence: Magyar barokk költészet, szerk. ORLOVSZKY Géza, szelence.com, ISBN 963-9704-45-8.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

e) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

Az **ismeretkör**: Modern magyar irodalom 3. Felelős: Horváth Kornélia, habil. egy. docens

Kredittartománya (max. 12 kr.): **4**

Tantárgyai: 1) Modern magyar irodalom 3. (1945-től napjainkig), ea., 2) Modern magyar irodalom 3. (1945-től napjainkig), szem.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI06400 BBLMI06400 Modern magyar irodalom 3. (1945-től napjainkig), ea.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³:	
A tanóra ⁴⁹ típusa: ea. és óraszám a az adott félévben : heti 2 óra az adott félévben (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: angol</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁵⁰ nincsenek	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁵¹): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁵² (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév (BA), 8. félév (osztatlan)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): --	

⁴⁹ **Nftv. 108. § 37.** *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁵⁰ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁵¹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁵² pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus a magyar irodalom történetét tekinti át 1945-től napjainkig. Módszertana: egy általános paradigmátörténeti vázlat után a legjelentősebb, meghatározó szerzőkre fókuszál (mint Pilinszky, Nemes Nagy, Weöres, Ottlik, Mátyás, Nádasi, Kertész, Petri, Esterházy)

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

10. Kulcsár Szabó Ernő: A magyar irodalom története 1945-1991, Budapest, Argumentum, 1993, ISBN 963 7719 34 2
11. Szó – Elbeszélés – Metafora. Műelemzések a XX. századi magyar próza köréből, szerk. Sztár Katalin, Horváth Kornélia, Budapest, Kijárat, 2003, ISBN 963 5929 09 5
12. Vers – Ritmus – Szubjektum. Műértelmezések a XX. századi magyar líra köréből, szerk. Horváth Kornélia, Sztár Katalin, Budapest, Kijárat, 2006. ISBN963 9529 38 9

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a **tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

f)tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterület szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI06500 BBLMI06500 Modern magyar irodalom 3. (1945-től napjainkig), szem.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁵³ típusa: szem. és óraszám: 2 óra/hét az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁵⁴ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁵⁵): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁵⁶ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév (BA), 8. félév (osztatlan)	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	

⁵³ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁵⁴ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁵⁵ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁵⁶ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A szeminárium az előadásokat – az átfogó történeti tárgyalást és irodalmi folyamatok érzékeltetését – kiegészítve a modern magyar irodalom legjelentősebbnek tekinthető műveit vizsgálja arányos válogatásban. A szemináriumi munkában a befogadás élő tapasztalatát elősegítendő – hangsúlyos szerephez jut az interpretáció gyakorlata, különös tekintettel a szövegek (változó) kulturális kontextusaira és jelentésteremtő nyelvi mozzanataira. A hermeneutikai szemléletmód érvényesítésén túl a retorikai olvasás (nemzetközi) praxisában nyert belátások alkalmazása egyfelől módszertani alapot nyújt az órákon elvégzendő közös munkához, másfelől követelményként fogalmazódik meg a hallgatók által elkészítendő referátumokkal, illetve félévi dolgozatokkal szemben. Ugyanakkor a szemináriumok az oktató irányításával elmélyítik a történeti szemléletmódot, és kísérletet tesznek a vizsgáldás körébe vont beszédmódok, illetve művek közti hatásösszefüggések feltárására.

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kulcsár Szabó Ernő, *A magyar irodalom története 1945-1991*, Budapest, Argumentum, 1994. ISBN: 963 771 988 1

Magyar irodalom, főszerk. Gintli Tibor, Budapest, Akadémiai, 2010. ISBN: 978 963 05 8949 9

Grendel Lajos, *A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században*, Pozsony, Kalligram, 2010. ISBN: 978 80 8101 319 5

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

g) tudása

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

h) képességei

- Képes értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

Az **ismeretkör**: Modern magyar irodalom 1-2. Felelős: Sipos Lajos, professor emeritus, habil. CSc

Kredittartománya (max. 12 kr.): **10**

Tantárgyai:

- 1) Modern magyar irodalom 1. (A késő modernitás első szakasza) ea,
- 2) Modern magyar irodalom 1. (A késő modernitás első szakasza), szem.
- 3) Modern magyar irodalom 2. (A késő modernitás második szakasza), ea.
- 4) Modern magyar irodalom 2. ea. (A késő modernitás második szakasza), szem.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI06000 BBLMI06000 Modern magyar irodalom 1. (A késő modernitás első szakasza), ea. (osztatlan képzés, BA)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „ képzési karaktere ” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁵⁷ típusa: <u>ea.</u> / szem. / gyak. / konz. és óraszám : heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁵⁸ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁵⁹): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁶⁰ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. (osztatlan), 5. félév (BA)	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A Modern magyar irodalom 1. elnevezésű tantárgy a késő modernitás első szakaszáról szólva azt a nemzedéki fellépést kívánja körvonalazni, a melyik a 19-20. század fordulóján a romantikus irodalomfelfogással és az államilag kanonizált irodalom elleni fellépéssel új esztétikai és poétikai	

⁵⁷ **Nftv. 108. § 37. tanóra**: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁵⁸ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁵⁹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁶⁰ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

rendszert kívánt kialakítani. Ez a generáció elhárította a nép-nemzeti irodalom szerepértelmezését, mintának a francia költészettani változásokat tekintette (ezeket a tapasztalatokat kiegészítette később a német és az angol nyelvű irodalmak tapasztalatával és irodalom-interpretációjával).

Az új irodalmat teremteni akarók részint az újságírásban szereztek maguknak tapasztalatot (Ady Endre), részint a budapesti egyetem bölcsészettudományi karán, Négyesy László stílusgyakorlatán tudatosíthatták, miként él a kortársaikban a nép-nemzeti irány megújíthatóságának a gondolata (Oláh Gábor), miként képzelik egyesek az irodalom és a társadalmi célok összekapcsolhatóságát (Bresztovszky Ernő), hogyan kívánták egyszerűen átvenni a századvég hangulatát (György Oszkár), hogyan próbálták meg visszahelyezni a lírai őszinteséget jogaiba (Tóth Árpád), mások pedig a szubjektív költészet helyett az objektív lírát tekintették mintának, filozófiailag kívánták megalapozni a költészetüket, be akarták fogadni a kulturális, filozófiai, vallástudományi tapasztalatokat (Babits Mihály), megint mások az irodalmat öncélúnak tekintették, elhárítva a költészet és az etika bármilyen összekapcsolását (Kosztolányi Dezső). Ez a nemzedék éppen csak az első kötetek publikálásán volt túl, amikor Kassák Lajos megindította lapját, közreadta első kötetét, minden más törekvéstől eltérő ambíciókkal lépett be az irodalomba.

Az 1900-as években indult költők és írók ugyanakkor különleges kultúratudományi helyzetben érezhették magukat. Érezniük kellett miként alakult át a világról, a társadalomról és az emberről korábban vallott felfogás. Mindezt valamilyen formában apperceptálniuk kellett, ugyanúgy, mint ahogyan a millenniumi álmokat, a 20. századi magyar történelmi valóságot. A kurzus feladata annak az érzékeltetése, miként élhettek egymás mellett modernitások, hogyan kerülhettek alkotók egymással párbeszédbe. Fontos annak nyilvánvalóvá tétele, hogy nem szűkíthető a korszakról szóló diskurzus egy-egy, a mai irodalomértelmezéshez közel álló alkotás mérlegelésére. Meg kell próbálni felmutatni mindazt, aminek a korszakban vitathatatlan önértéke volt.

A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező olvasmányok:

Változó művészetfogalom. Kortárs frankofon művészetelmélet, vál. és szerk. HÁZAS Nikoletta, Bp., Kijárat Kiadó, 2001. ISBN 963 9163 59 X

KULCSÁR SZABÓ Ernő, *Irodalom és hermeneutika*, Bp., Akadémiai Kiadó, 2000. ISBN 963 05 7755 0

A magyar irodalom története, II-III., főszerk. SZEGEDY- MASZÁK Mihály, Bp., Gondolat Kiadó, 2007.

A Nyugat párbeszédei. A magyar irodalmi modernizáció kérdései, szerk. FINTA Gábor, HORVÁTH Zsuzsa, SIPOS Lajos, SZÉNÁSI Zoltán, Bp., Argumentum Kiadó, 2011. ISBN 978 963 446 613 4

Kocsi-út az éjszakában, szerk. FŰZFA Balázs, *Esti kérdés*, szerk. FŰZFA Balázs, *Hajnali részegség*, szerk. FŰZFA Balázs, Szombathely, Savaria University Press 2011. ISBN 978 963 98892 81 2; 2009. ISBN 978 963 9882 35 5; 2010. ISBN 978 963 9882 58 4

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI06100 BBLMI06100 Modern magyar irodalom 1. (A késő modernitás első szakasza), szem.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁶¹ típusa: szem. és óraszám a: heti 2 óra az adott félévben , (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁶² (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁶³): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁶⁴ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. (osztatlan), 5. félév (BA)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A szeminárium az előadásokat – az átfogó történeti tárgyalást és irodalmi folyamatok érzékeltetését – kiegészítve a modern magyar irodalom legjelentősebbnek tekinthető műveit vizsgálja arányos válogatásban. A szemináriumi munkában a befogadás élő tapasztalatát elősegítendő – hangsúlyos szerephez jut az interpretáció gyakorlata, különös tekintettel a szövegek (változó) kulturális kontextusaira és jelentésteremtő nyelvi mozzanataira. A hermeneutikai szemléletmód érvényesítésén túl a retorikai olvasás (nemzetközi) praxisában nyert belátások alkalmazása egyfelől módszertani alapot nyújt az órákon elvégzendő közös munkához, másfelől követelményként fogalmazódik meg a hallgatók által elkészítendő referátumokkal, illetve félévi dolgozatokkal szemben. Ugyanakkor a szemináriumok az oktató irányításával elmélyítik a történeti szemléletmódot, és kísérletet tesznek a vizsgáldás körébe vont beszédmodok, illetve művek közti hatásösszefüggések feltárására.	

⁶¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁶² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁶³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁶⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

A magyar irodalom története, főszerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Gondolat, Budapest, 2007. ISBN 978 963 009 6

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Akadémiai, Budapest, 2010. ISBN 978 963 05 8949 9

GRENDÉL Lajos, *A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században*, Kalligram, Pozsony, 2010. ISBN 978 80 8101 319 5

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb.*, KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

a) tudása

- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott a magyar nyelv és irodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében.

b) képességei

- Képes értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI06200 BBLMI06200 Modern magyar irodalom 2. (A késő modernitás második szakasza), ea. (osztatlan képzés, BA)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁶⁵ típusa: <u>ea.</u> / szem. / gyak. / konz. és óraszám : heti 2 óra az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁶⁶ (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁶⁷): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁶⁸ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. (osztatlan), 6. (BA)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A Modern magyar irodalom 2. elnevezésű tantárgy a késő modernitás második szakaszáról, az 1920-as és az 1930-as évtizedben költői-írói tevékenységüket elkezdő szerzőkről, az őket közlő folyóiratokról, mozgalmairól, kapcsolataikról kíván előzetes információkat adni. A tárgyalandó korszak sok szempontból különleges. Ebben a periódusban a magyar irodalom már nem egyetlen állam határain belül formálódik. Az „utódállamok”-ba került alkotók közös és egyéni identitásukat akarták mindenekelőtt meghatározni, ugyanakkor nyilvánvalóan legjobb szerzőikben (Tamási Áronban, Dsida Jenőben, Kuncz Aladárban) azonnal az egyetemes magyar irodalom kánonjába kerültek be. Megnőtt a regionálisan szerveződő magyar irodalmi társaságok és folyóiratok szerepe, ezzel együtt néhány kezdeményező esztétikai önértékén túli szerephez is jutott. Az irodalmi életben való eligazodást nehezítették a mindenhol fellelhető politikai-történelmi szempontok és vélekedések, a „népies-urbánus” ellentét, ennek az „ellentét”-nek az irodalomra való kiterjesztése. Különlegessé teszi ennek a stúdiumnak a helyzetét az elvégezhetőség szempontjának érvényesülése. A késő modernitás korába beletartozik Pilinszky, Örkény, Ottlik,	

⁶⁵ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁶⁶ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁶⁷ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁶⁸ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Mándy, Mészöly is. Mivel a posztmodern magyar irodalom közvetlen elődeinek tekinti őket a mai közmegegyezés, ezért utánuk következő korszak anyagában kerültek be.

A korszak költői paradigmáit József Attila „tömény vers”-e, Szabó Lőrinc „dialogikus versbeszéd”-e, Radnóti klasszicizáló szövegformája, Dsida és Weöres klasszicizálódó-relativizálódó szövegformálása és nyelvszemlélete határozza meg. A korszak kevésbé jelentős költői, például Berda József, Tamkó Sirató Károly és mások, Kassák köréhez kapcsolódtak, a világlíra experimentális vonulatával párhuzamosan alkottak. A prózaírók közül Márai a biográfia és a fikció határterületén a személyiség érvényre juttatását foglalja történetbe, Németh László a szereplői én-elbeszélés és az emlékező tudat megnyilatkozását, Tamási Áron a fikciót, az imaginációt és az átlényegített tapasztalást ötvözi. A jelentős szerzők közül mind a regényben, mind a drámai műnemben szövegek halmazát ajánljuk fel egyéni döntés szerinti olvasásra, megindokolva, melyik alkotás milyen meg gondolásból került a javasolt művek közé.

A **2–5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező olvasmányok:

Változó művészetfogalom. Kortárs frankofon művészetelmélet, vál. és szerk. HÁZA Nikoletta, Bp., Kijárat Kiadó, 2001. ISBN 963 9163 59 X

KULCSÁR SZABÓ Ernő, *Irodalom és hermeneutika*, Bp., Akadémiai Kiadó, 2000, ISBN 963 05 77550

A Nyugat párbeszédei. A magyar irodalmi modernizáció kérdései, szerk. FINTA Gábor, HORVÁTH Zsuzsa, SIPOS Lajos, SZÉNÁSI Zoltán, Bp., Argumentum Kiadó, 2011. ISBN 978 963 446 6134

A magyar irodalom története, III, főszerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Bp., Gondolat Kiadó, 2007.

Eszmélet, szerk. FÚZFA Balázs, *Valse triste*, szerk. FÚZFA Balázs, Szombathely, Savaria University Press, 2012. ISBN 978 615 5251 16 0; 2013. ISBN 978 615 5251 20 7

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

c) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.

- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI06300 BBLMI06300 Modern magyar irodalom 2.(A késő modernitás második szakasza), szem. (osztatlan képzés, BA)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁶⁹ típusa: szem. és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁷⁰ (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁷¹): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁷² (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): (hányadik félév): 6. (osztatlan), 6. (BA)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A szeminárium az előadásokat – az átfogó történeti tárgyalást és irodalmi folyamatok érzékeltetését – kiegészítve a modern magyar irodalom legjelentősebbnek tekinthető műveit vizsgálja arányos válogatásban. A szemináriumi munkában a befogadás élő tapasztalatát elősegítendő – hangsúlyos szerephez jut az interpretáció gyakorlata, különös tekintettel a szövegek (változó) kulturális kontextusaira és jelentésteremtő nyelvi mozzanataira. A hermeneutikai szemléletmód érvényesítésén túl a retorikai olvasás (nemzetközi) praxisában nyert belátások alkalmazása egyfelől módszertani alapot nyújt az órákon elvégzendő közös munkához, másfelől követelményként fogalmazódik meg a hallgatók által elkészítendő referátumokkal, illetve félévi dolgozatokkal szemben. Ugyanakkor a szemináriumok az oktató irányításával elmélyítik a történeti szemléletmódot, és kísérletet tesznek a vizsgáldás körébe vont beszédmodok, illetve művek közti hatásösszefüggések feltárására.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	

⁶⁹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁷⁰ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁷¹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁷² pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A magyar irodalom története, főszerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Gondolat, Budapest, 2007. ISBN 978 963 009 6

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Akadémiai, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 05 8949 9

GREDEL Lajos, *A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században*, Kalligram, Pozsony, 2010. ISBN: 978 80 8101 319 5

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

d) tudása

- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott a magyar nyelv és irodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében.

e) képességei

- Képes értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

Az ismeretkör: **Klasszikus magyar irodalom (BA, osztatlan képzés). Felelős: Ajkay Alinka**, egyetemi docens, CSc

Kredittartománya (max. 12 kr.): 10

Tantárgyai:

- 1) Klasszikus magyar irodalom 1. (19. sz. első fele), ea
- 2) Klasszikus magyar irodalom 1. (19. sz. első fele), szem.

- 3) Klasszikus magyar irodalom 2. (19. sz. második fele, századforduló), ea.
 4) Klasszikus magyar irodalom 2. (19. sz. második fele, századforduló), szem.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI05600 BBLMI05600 Klasszikus magyar irodalom 1. (19. sz. első fele), ea.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁷³ típusa: előadás és óraszám: heti 2 óra az adott félévben,	
A számonkérés módja kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a XVIII. század végétől a XIX. század közepéig tekinti át a korszak történetének főbb szakaszait, figyelembe véve összefüggését a meghatározó világkép-„változatokkal”, az irodalmi kánonokkal és azok módosulásával. Vizsgálja a hagyományosan korstílusként meghatározott jelenségeket, a domináns műfajokat, hangnemeket és esztétikai minőségeket, a korszakot összetettségében leginkább reprezentáló szerzőket és műveket. Az adott kor jellege szükségessé teszi bizonyos kultúra- és művelődéstörténeti jelenségek ismertetését (nyelviség, intézmény-, sajtó, színháztörténet stb.) Mindezek háttéréként (gyakran „előtérként”) bemutatásra kerülnek a kortárs világirodalom, különböző szempontból lényeges, főbb tendenciái, továbbá a korszakalakzatok egymást váltó-kiegészítő összefüggésrendszere.	
Kötelező olvasmányok	
Az egyes szerzők és műveik, valamint az azokra vonatkozó kötelező szakirodalom listáját évenként frissítve adjuk meg a hallgatóknak.	
HORVÁTH János, <i>Tanulmányok</i> , Akadémiai, Bp. 1956, (106-458)	
BÍRÓ Ferenc, <i>A felvilágosodás korának magyar irodalma</i> , Balassi Kiadó, Bp. 1994., ISBN: 963-506-037-8	

⁷³ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Akadémiai, 2010, ISBN 978-963-05-8949-9

A magyar irodalom története 1772-től 1849-ig, főszerk. SÓTÉR István, Akadémiai, Bp., 1965, ISBN 963 05 1642 X 3. kötet

Romantika: világgép, művészet, irodalom, szerk., HAJDÚ Péter, SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Osiris, 2001, ISBN 9633890942

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

i) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMIO5700 BBLMIO5700 Klasszikus magyar irodalom 1. (19. sz. első fele), szem.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁷⁴ típusa: szeminárium óraszám a az adott félévben : heti 2 óra az adott félévben (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve :)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁷⁵ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁷⁶): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁷⁷ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az előadáshoz, annak átfogó jellegéhez kapcsolódva, az egyes művekkel, életművekkel, az irodalmi jelenségekkel és folyamatokkal való aktív, értelmezői viszony kialakítása a szemináriumok célja. Konkretizálja az irodalomelméleti és irodalomtörténeti kurzusok általános	

⁷⁴ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁷⁵ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁷⁶ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁷⁷ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

megfigyeléseit az adott korszak vonatkozásában. Lehetőséget tesz a finomabb, árnyaltabb, kreatívabb megközelítésre.

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

A szemináriumvezetők kijelölése szerinti művek és szakirodalom. A 19. századi magyar irodalom kiemelkedő alkotásai, valamint mértékadó monográfiák és tanulmányok a magyar klasszikus irodalom legjelentősebb alkotóiról, illetve műveiről.

Általánosságban használható:

A magyar irodalom története, II., 1800–1919, főszerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Bp., Gondolat, 2007. ISBN: 9789636930080

Magyar irodalom, szerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2011. ISBN: 9789630589499

BÍRÓ Ferenc, *A felvilágosodás korának magyar irodalma*³, Balassi, Bp. 1998. ISBN: 9635062354

S. VARGA Pál, *A gondviselэшittől a vitalizmusig (A magyar líra világképének alakulása a XIX. század második felében)*, Debrecen, Kossuth, 1994. ISBN: 9632600657

EISEMANN György, *A romantikától a modernség felé (Vonások a 19. századi magyar líra korszakváltásához)*, = Uő., *A folytatódó romantika*, Bp., Orpheusz, 1999. ISBN: 9639101451

DOBOS István, *Alaktan és értelmezéstörténet (Novellatípusok a századforduló magyar irodalmában)*, Debrecen, Kossuth, 1995. ISBN: 0589000334792

IMRE László, *Műfajok létformája XIX. századi epikánkban*, Debrecen, Kossuth, 1997. ISBN: 9634721230

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb.*, KKK **7. pont**) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

j) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.

- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.
- **b) képességei**
- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI05800 BBLMI05800 Klasszikus magyar irodalom 2. (19. sz. második fele, századforduló), ea..	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁷⁸ típusa: ea és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	

⁷⁸ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁷⁹ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁸⁰): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁸¹ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Tantárgy leírása: Az irodalomtörténeti kurzus a XIX. század közepétől a Nyugat indulásáig vizsgálja a kor világképének összefüggéseit, a releváns korstílusokat, stílusirányzatokat, műfajokat (műfajváltozatokat), a domináns hangnemeket és esztétikai minőségeket, az irodalmi kanonizáció folyamataiban jelentőssé vált műveket és szerzőik pályaképét, valamint a kor fontos művelődéstörténeti momentumait, intézmény-, sajtó- és színháztörténetét. Mindez a korszak tárgyalását érintő újabb elméleti megfontolások háttérébe illesztve kerül bemutatásra, kiegészítve a korabeli világirodalom főbb tendenciáinak, a különböző korszakalakzatok egymást váltó-kiegészítő összefüggésrendszerének ismereteivel.	
A 2–5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
– <i>A magyar irodalom története IV.</i> , szerk. SÓTÉR István, Bp., Akadémiai, 1965. ISBN 963 05 3596 3	
– <i>A magyar irodalom története 1800-tól 1909-ig, II.</i> , szerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, VERES András, Bp., Gondolat, 2007. ISBN 978 963 693 008 0	
– <u><i>Magyar irodalom</i></u> , főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010. (A korszakra vonatkozó fejezetek) ISBN 978 963 05 8949 9	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<i>pl.:</i>	
k) tudása	

⁷⁹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁸⁰ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁸¹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMIO5900 BBLMIO5900 Klasszikus magyar irodalom 2. (19. sz. második fele, századforduló), szem.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁸² típusa: ea és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁸³ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁸⁴): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁸⁵ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Tantárgy leírása:</p> <p>Az előadáshoz, annak átfogó jellegéhez kapcsolódva, az egyes művekkel, életművekkel, az irodalmi jelenségekkel, műfajokkal és folyamatokkal való aktív, értelmezői viszony kialakítása a szemináriumok célja. Konkretizálja az irodalomelméleti és irodalomtörténeti kurzusok általános megfigyeléseit az adott korszak vonatkozásában. Lehetőséget tesz a műközpontú, a finomabb, az árnyaltabb, a kreatívabb megközelítésre.</p>	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>– FÓRIZS Gergely, „Álpeseken Álpesek emelkednek”. <i>A képzés eszménye Berzsenyi elméleti szövegeiben</i>, Bp., Universitas, 2009. ISBN 978-963-9671-26-3</p> <p>– SZABÓ G. Zoltán, <i>Kölcsey Ferenc</i>, Pozsony, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-426-0</p>	

⁸² Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁸³ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁸⁴ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁸⁵ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

– KERÉNYI Ferenc, *Petőfi Sándor élete és költészete*, Bp., Osiris, 2008. ISBN 978 963 389 983 0

– MARGÓCSY István, *Petőfi-kísérletek*, Pozsony, Kalligram, 2011. ISBN 978-80-8101-481-9

– SZAJBÉLY Mihály, *Jókai Mór*, Pozsony, Kalligram, 2010. ISBN 978-80-8101-313-3

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.

- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

Az ismeretkör: **Irodalomelmélet. Felelős: Radvánszky Anikó, egyetemi docens, PhD**

Kredittartománya (max. 12 kr.): 8

Tantárgyai:

- 1) Irodalomelmélet 1. (Verstan)
- 2) Irodalomelmélet 2. szem. (Prózaelmélet)
- 3) Irodalomelmélet 3. (Líraelmélet és elemzések)

(1.) Tantárgy neve: BBNMI08200 BBLMI08200 Irodalomelmélet 1. (Verstan)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „ képzési karaktere ” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ⁸⁶ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám a: heti 2 az adott félévben , (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve :)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁸⁷ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁸⁸): gyakorlati jegy	

⁸⁶ **Nftv. 108. § 37. tanóra**: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁸⁷ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁸⁸ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további** (sajátos) **módok**⁸⁹ (ha vannak):

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): **1.**

Előtanulmányi feltételek (ha vannak):

Tantárgyleírás: az elsajátítandó **ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása**

A kurzus során a hallgatók gyakorlati úton sajátítják el az alapvető verstani ismereteket. Ezt a célt a tantárgy az alábbi feltételrendszerben kívánja elérni: 1. A magyar nyelven megvalósítható versrendszereket nem kizárólag leíró szempontból, hanem kialakulásuk, illetve elterjedésük történetiségében is vizsgálja, s a szabadvers felől közelít a mértékes formák felé. 2. A fontosabb ritmikai-metrikai szerkezetek (ütem, ütempár, ütemkapcsolat, versláb, kólon, sor, periódus, strófa- és versszerkezet) elsajátítása nemcsak felismerési, hanem önálló verskiegészítő és versíró gyakorlatok során megy végbe. 3. A magyar verstan egy-egy vitatott kérdését elméleti tanulmányok és magyar költői esszék feldolgozásával világítjuk meg. 4. A verstant a kurzus a versértelmezés és a líraelmélet funkcionális részeként mutatja be: ezt egy vagy több közösen végzett verselemzés teszi lehetővé, amelyek során feltárhatóvá válik az a mód, ahogyan a versritmus, a rím és általában a vershangzás kapcsolatba lép a költői szöveg más, nyíltan értelemképző aspektusaival (szintaxis, lexika, tropológia stb.), s ily módon az interpretáció termékeny részesévé válhat

A **2–5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

FERENCZ Győző, *Gyakorlati verstan – verstani gyakorlatok*, Bp., 1993, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., ISBN: 963-18-5499-X

KECSKÉS András, *A vers hangzásvilága*, Bp., Tankönyvkiadó, 1984, ISBN: 963-17-4629-1

KECSKÉS András, SZILÁGYI Péter, SZUROMI Lajos, *Kis magyar verstan*, Bp., Országos Pedagógiai Intézet, 1984, ISBN: 9636815399.

SZEPES Erika, SZERDAHELYI István, *Verstan*, Bp., Gondolat, 1981, ISBN 963-280-860-6

Jurij TINYANOV, *A versnyelv problémája* = J. T., *Az irodalmi tény*, Bp., Gondolat, 1981, 135–175, ISBN, 963-280-958-0

⁸⁹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

l) tudása

Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar nyelv és irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait

m) képességei

Képes a magyar nyelv és irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a nyelvtudomány, illetve az irodalomtudomány szempontjából értelmezni..

(1.) Tantárgy neve: BBNMI08300 BBLMI08300 Irodalomelmélet 2. (Prózaelmélet)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁹⁰ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám a: heti 2 az adott félévben , (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁹¹ (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁹²): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁹³ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. (BA), 7. (Osztatlan)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus az elbeszélő költői szövegek elemző értelmezésének lehetőségeit vizsgálja. A tantárgy célja, hogy körvonalazza az irodalmi műalkotás interpretációjának elméleti kereteit, az interpretációs gyakorlatokon keresztül megismertesse a poétikai, retorikai és hermeneutikai szövegmegközelítés lehetséges értelmező eszközeit és elemző eljárásait, és segítséget nyújtson a hallgatóknak ezek produktív elsajátításában és alkalmazásában. A kurzusok részint a vizsgált szépirodalmi szövegek, részint az elemzőkéesség és a műértelmezői technikák kialakítása révén előkészítik és megalapozzák a későbbi irodalomtörténeti szemináriumok anyagának módszeres elsajátítását. A kurzuson megismert műelemző eljárások segítik a hallgatót abban, hogy majdani tanárként fejleszthesse a tanulók problémamegoldó képességét, s egyúttal – a mai érettségi követelményeknek megfelelően – szövegértő képességüket is. A szeminárium keretében elmélyített narratológiai és prózapoétikai ismeretek, illetve interpretációs képességek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a hallgatók megfelelő szakmai kompetenciával rendelkezzenek a középiskolai oktatásban, s – a kérdéses	

⁹⁰ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁹¹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁹² pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁹³ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

műveltséganyagon túl - átadassák a tudományterület itt elsajátított szemléletmódját és fogalomrendszerét. A tárgy tematikája 1/ A narratológia történeti állomásai 2/ Az elbeszélő hang kérdései 3/ A prózai művek jelentésegységei 4/ Tér és idő a prózában 5/ A prózai szöveg befogadásának módozatai 6/ A prózai műfajok 7/ A narratológia alakzat-elméletei.

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Az irodalom elméletei I-V., szerk. THOMKA Beáta, Pécs, Jelenkor, 1996, 1997.

ISBN 963 676 057 8; 963 676 059 4; 963-676-070-5; 963 676 019 5; 963 676 117 5,

DOBOS István, *Az elbeszélés elméleti kérdései* = D. I., *Az irodalomértés formái*, Debrecen, Alföld, 2002, 119–134, ISBN 978-963-446-647-5

Az elbeszélés módozatai, szerk. JÓZAN Ildikó, KULCSÁR SZABÓ Ernő, SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Bp., Gondolat, 2003., ISBN 963 389 492 1

Roland BARTHES, *S/Z*, Bp., Osiris, 1997, ISBN 9633792592

Mihail BAHTYIN, *A szó a regényben*, Bp., 2007, ISBN 963-280-395-7

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

n) tudása

Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

o) képességei

A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudomány módszereket

(1.) Tantárgy neve: BBNMI08400 BBLMI08400 Irodalomelmélet 3. (Líraelmélet)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁹⁴ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám a: heti 2 az adott félévben , (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁹⁵ (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁹⁶): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁹⁷ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. (BA), 10. (Osztatlan)	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a lírai szövegek elemző értelmezésének lehetőségeit vizsgálja. A tantárgy célja, hogy körvonalazza az irodalmi műalkotás interpretációjának elméleti kereteit, az interpretációs gyakorlatokon keresztül megismertesse a poétikai, retorikai és hermeneutikai szöveg megközelítés lehetséges értelmező eszközeit és elemző eljárásait, és segítséget nyújtson a hallgatóknak ezek produktív elsajátításában és alkalmazásában. A kurzusok részint a vizsgált szépirodalmi szövegek, részint az elemzőkészség és a műértelmezői technikák kialakítása révén előkészítik és megalapozzák a későbbi irodalomtörténeti szemináriumok anyagának módszeres elsajátítását. A kurzus célja, hogy a hallgató elmélyítse és teoretikusan megalapozza verselméleti ismereteit, hogy ezáltal a gyakorlati verselemzés során képes legyen szembesülni a líraelmélet fontos problémáival, s tudjon megoldási lehetőségeket kínálni rájuk. A szeminárium a fenti kérdéseket olyan értelmezésközpontú szakszövegeken keresztül tárgyalja, melyek a hallgatót felvértezik számos, a színvonalas középiskolai verselemzésekhez elengedhetetlenül fontos interpretációs eljárással, kérdéstechnikával, és az ott szükséges	

⁹⁴ **Nftv. 108. § 37.** *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁹⁵ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁹⁶ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁹⁷ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

nyelv- és szövegközpontú értelmezési beállítódásra képezik. A tárgy tematikája 1/ A versritmus régebbi és újabb elméletei; ritmus és szintaxis; ritmus és interpretáció kérdésköre 2/ A lírai beszélő/hang kérdései 3/ A versszöveg tropológiája 4/ Tér és idő a lírában 5/ Versbeszéd és textualitás 6/ A lírai szöveg befogadásának módozatai 7/ A lírai műfajok 8/ Materialitás és medialitás a lírában.

A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak, ISBN)

Jurij TINYANOV, *A versnyelv problémája* = J. T., *Az irodalmi tény*, Bp., Európa, 1984, 135–175, ISBN 963-280-958-0

KULCSÁR-SZABÓ Ernő, *Költészet és dialógus* = K.SZ.E., *A megértés alakzatai*, Debrecen, Alföld, 1998, 30–45, ISBN 963 260 134 3

HORVÁTH Kornélia, *A versről*, Bp, Kijarat, 2006., 11–46, 59–79, 81–136, 183–243, ISBN 963-9529-47-8

Jonathan CULLER, *Líraolvasás = Figurák*, szerk. FÜZI Izabella ODORICS Ferenc, Bp.-Szeged, Gondolat-Pompeji, 2004, 119-132, ISBN 963-9500-90-9

NÉMETH G. Béla, *Az önmegszólító verstípusról* = N. G. B., *7 kísérlet a kései József Attiláról*, Bp., Tankönyvkiadó, 1984, 5–70, 963-1764-93-1

KULCSÁR-SZABÓ Zoltán, *A „te” lírai alakzatának kérdéséhez* = K.-SZ.Z., *Az olvasás lehetőségei*, Bp., Kijarat, 1997, 40–49, 978-963-1787-283

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

p) tudása

Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

q) képességei

A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudomány módszereket

Az ismeretkör: **A próza és a dráma alakulástörténete (BA specializáció). Felelős:** OsztróLuczky Sarolta, adjunktus, PhD

Kredittartománya (max. 12 kr.): 9

Tantárgyai: 1) A próza és a dráma alakulástörténete 1. (A 20. század első fele)

2) A próza és a dráma alakulástörténete 2. (1945-1970)

3) A próza és a dráma alakulástörténete 3. (A 70-es évektől napjainkig)

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14100 BBLMI11600 A próza és a dráma alakulástörténete 1. (A 20. század első fele)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ⁹⁸ típusa: szem. és óraszám a: heti 2 óra az adott félévben , (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁹⁹ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁰⁰): gyak. jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹⁰¹ (ha vannak):	

⁹⁸ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁹⁹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁰⁰ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁰¹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 4.

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*):

Tantárgyleírás: az elsajátítandó **ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása**

A specializációs kurzus célja, hogy a korszakról (a huszadik század első felének, 1948-ig) szerzett irodalomtörténeti ismereteket a próza és a dráma műnemén belül. a szövegolvasás és szövegelemzés révén elmélyítse és kiegészítse az irodalmi művek hatástörténeti összefüggésrendszerben való elhelyezését és értelmezhetőségét.

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Magyar színháztörténet 1873-1920, főszerk. SZÉKELY György, szerk. GAJDÓ Tamás, Magyar Könyvklub Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet, Budapest, 2001. ISBN 963 547 363 X

Magyar színháztörténet 1920-1949, főszerk. BÉCSY Tamás és SZÉKELY György, szerk. GAJDÓ Tamás, Magyar Könyvklub, 2005. ISBN 963 549 241 3

A magyar irodalom története, főszerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Gondolat, Budapest, 2007. ISBN 978 963 009 6

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Akadémiai, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 05 8949 9

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

r) tudása

- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.
- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.

s) képességei

- Képes értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14300 BBLMI11800 A próza és a dráma alakulástörténete 2. (1945-1970)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: 100% gyakorlat (kredit%)	
A tanóra ¹⁰² típusa: szem. és óraszám: 2 óra/hét az adott félévben, <i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁰³ <i>(ha vannak):</i>	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁰⁴): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹⁰⁵ <i>(ha vannak):</i>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A specializációs kurzus célja, hogy a korszakról (a második világháború befejezésétől a '70-es évek elejéig) szerzett irodalomtörténeti ismereteket a próza és a dráma műnemén belül, a szövegolvasás és -elemzés révén elmélyítse és kiszélesítse, valamint segítse az irodalmi művek hatástörténeti összefüggésrendszerben való elhelyezését és értelmezhetőségét.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kulcsár Szabó Ernő, <i>A magyar irodalom története 1945-1991</i>, Argumentum, Budapest, 1994. ISBN: 963 771 988 1</p> <p><i>Magyar irodalom</i>, főszerk. Gintli Tibor, Akadémiai, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 05 8949 9</p> <p>Grendel Lajos, <i>A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században</i>, Kalligram, Pozsony, 2010. ISBN: 978 80 8101 319 5</p>	

¹⁰² Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁰³ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁰⁴ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁰⁵ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

t) tudása

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

u) képességei

- Képes értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14600 BBLMI12100 A próza és a dráma alakulástörténete 3. (A 70-es évektől napjainkig)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ¹⁰⁶ típusa: ea. / <u>szem.</u> / gyak. / konz. és óraszám: het 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁰⁷ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁰⁸): gyakorlati jegy	

¹⁰⁶ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁰⁷ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁰⁸ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹⁰⁹ (ha vannak):
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6....
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A kurzus a próza és a dráma beszédmódbeli megújulásának lehetőségeit és változatait vizsgálja az 1960-as évek végétől kezdődően napjainkig, műelemzések segítségével. A kurzus elvégzése a kortárs magyar irodalom kiváló műveinek interpretatív megértését eredményezi, elősegíti a mű- és szövegközpontú gondolkodást, nagymértékben hozzájárul a drámai és prózai művek elemző stratégiáinak megismeréséhez és alkalmazásához, amit a hallgató későbbi középiskolai oktatóként kiemelten tud majd kamatoztatni. A tárgy tematikája: magyar drámai művek elemzése a '70-es és '80-as évekből; elemzések napjaink drámai és prózai műveiből.
A 2–5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
<p><i>Magyar irodalom</i>, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, ISBN 978 963 05 8949 9</p> <p>GRENDÉL Lajos, <i>A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században</i>, Pozsony, Kalligram, 2010, ISBN 978 80 8101 319 5</p> <p><i>Prózafordulat</i>, szerk., GYÖRFFY Miklós, KELEMEN Pál, PALKÓ Gábor, Bp., Kijarat, 2007, ISBN 9789639529625</p> <p>P. MÜLLER Péter, <i>A magyar dráma az ezredfordulón</i>, Bp., L'Harmattan, 2014, ISBN 9789632367453.</p>
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
pl.:
v) tudása

¹⁰⁹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.

w) képességei

A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudomány módszereket

Az ismeretkör: **A líra alakulástörténete (BA specializáció). Felelős:** Horváth Kornélia, habil. egy. docens

Kredittartománya (max. 12 kr.): 9

Tantárgyai:

- 1) A líra alakulástörténete 1. (1900-tól 1945-ig)
- 2) A líra alakulástörténete 2. (1945-1970)
- 3) A líra alakulástörténete 3. (Az 1970-es évektől napjainkig)

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14200 BBLMI11700 A líra alakulástörténete 1. (1900-tól 1945-ig) (szem.)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: elméleti	
A tanóra¹¹⁰ típusa: szem. és óraszám heti 2 az adott félévben <i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: angol</i>	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők¹¹¹ nincsenek	

¹¹⁰ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹¹¹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb¹¹²): gyj</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok¹¹³ (ha vannak):</p>
<p>A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.</p>
<p>Előtanulmányi feltételek (ha vannak): --</p>
<p>Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása</p>
<p>A kurzus a modern magyar líra alakulástörténetét vizsgálja 1900-tól 1945-ig.</p>
<p>A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>
<p>13. A magyar irodalom története III. 1920-tól napjainkig, szerk. Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, Budapest, Gondolat, 2006, ISBN 978 963 693 7</p> <p>14. Esti kérdés (Tizenkét vers 4.), szerk. Fűzfa Balázs, Szombathely, Savaria University Press, 2008, ISBN963 988 235 6</p> <p>15. Kocsi-út az éjszakában. (Tizenkét vers 8.), szerk. Fűzfa Balázs, Szombathely, Savaria University Press, 2011, ISBN 963 988 281-X</p>
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>
<p>pl.:</p> <p>x) tudása</p> <p>A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Európai és kulturális kontextusukra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait. - Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén. - Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

¹¹² pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹¹³ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14400 BBLMI11900 A líra alakulástörténete 2. (1945-1970)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³ : (kredit%)	
A tanóra ¹¹⁴ típusa: szem. és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, <i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹¹⁵ <i>(ha vannak)</i> :	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹¹⁶): gyak.jegy	

¹¹⁴ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹¹⁵ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹¹⁶ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹¹⁷ (ha vannak):
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A specializációs kurzus célja, hogy a korszakról (a második világháború befejezésétől a '70-es évek elejéig) szerzett irodalomtörténeti ismereteket a líra műnemén belül, a szövegolvasás és -elemzés révén elmélyítse és kiszélesítse, valamint segítse az irodalmi művek hatástörténeti összefüggérendszerben való elhelyezését és értelmezhetőségét.
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kulcsár Szabó Ernő, <i>A magyar irodalom története 1945-1991</i> , Argumentum, Budapest, 1994. ISBN: 963 771 988 1 <i>Magyar irodalom</i> , főszerk. Gintli Tibor, Akadémiai, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 05 8949 9 Grendel Lajos, <i>A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században</i> , Kalligram, Pozsony, 2010. ISBN: 978 80 8101 319 5
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
pl.: y) tudása - Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismeri a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait. - Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén. z) képességei - Képes értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint a magyar irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát. - Képes a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

¹¹⁷ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14700 BBLMI12200 A líra alakulástörténete 3. (Az 1970-es évektől napjainkig) (szem.)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³:	
A tanóra ¹¹⁸ típusa: <u>szem.</u> és óraszám heti 2 óra az adott félévben : <i>(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: angol</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹¹⁹ nincsenek	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹²⁰): gyj Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹²¹ <i>(ha vannak):</i>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i> --	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a modern magyar líra alakulástörténetét vizsgálja 1970-től napjainkig.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>16. A magyar irodalom története III. 1920-tól napjainkig, szerk. Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, Budapest, Gondolat, 2006, ISBN 978 963 693 7</p> <p>17. Horváth Kornélia: Verselméleti tradíció és a modern magyar líra. Ritmus és interpretáció kérdéseiről, Budapest, Ráció, 2012, ISBN 978-615-5047-32-9</p> <p>18. Horváth Kornélia, Fejezetek a kortárs magyar líráról, Komárom, Selye János Egyetem, 2016, ISBN 978-80-8122-185-9</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek <i>(tudás, képesség stb., KKK 7. pont)</i> a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<i>pl.:</i>	

¹¹⁸ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹¹⁹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹²⁰ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹²¹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

aa) tudása

A tanegység elvégzése után a hallgató tájékozott lesz a vonatkozó korszak legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak értelmezésében.

- Európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel megismerheti a korszak szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő sajátosságait.
- Tájékozott lesz a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén.
- Tisztában lesz az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

- b) képességei

- A tanegység elvégzésével a hallgató képes lesz értelmezni a magyar irodalom jelenségeinek nyelvi, illetve irodalmi sajátosságait, valamint az irodalmi hagyományon belüli összefüggéseit, történeti beágyazottságát.
- Képes lesz átlátni a magyar irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, és elhelyezi e jelenségeket a szakterülete szempontjából releváns európai kontextusban.
- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban lesz képes írni és beszélni.
- Képes lesz a magyar irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes lesz kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket.
- kommunikációs, szövegelemzési, interpretációs és tanítási képesség

Ismeretkörbe nem tartozó, önálló tantárgy

(1.) Tantárgy neve: BBNMI00100 BBLMI50100 Bevezetés az irodalomtudományba	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
A tanóra ¹²² típusa: ea. és óraszám: 2 óra/hét az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹²³ (<i>ha vannak</i>):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹²⁴): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹²⁵ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): I.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az előadás az irodalmi modernség kibontakozását és az irodalom önértelmezését irányító bölcséleti premisszák alakulástörténetét figyelembe véve áttekintést nyújt az önmagát önálló elméleti diszciplínaként definiáló modern irodalomtudomány keletkezéséről és meghatározó – főként XX. századi – irányzatairól. A jelenkor teoretikus beszédmódjainak sokféleségéből kiindulva, ugyanakkor a rendszerezés igényével, a tudománytörténeti paradigmák fejlődéslogikáját felépítő elbeszélés lehetőségét megfontolva mutatja be és értékeli azokat az alapfogalmakat, amelyek a hangsúlyos elméleti pozíciókat jellemzik, s mintegy előrajzolják az irodalom mibenlétére és funkcióira irányuló, szükségképpen interdiszciplináris kérdés napjainkban felismerhető irányait. A kurzus célkitűzései közé tartozik az irodalomértés domináns alakzatainak megformálásához hozzájáruló, mértékadó szerzők legjelentősebb műveinek – szövegrészletek elemző olvasására is támaszkodó – ismertetése, valamint e művek	

¹²² **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹²³ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹²⁴ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹²⁵ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

hatástörténetének vázlatos rekonstrukciója. Utóbbi távlatát az a kölcsönösség jelöli ki, melyre az irodalom nyelvi-retorikai működése lép a kulturális hagyomány(ok) történéseivel.

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Bókay Antal: *Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban*, Budapest, Osiris, 1997. ISBN 963 379 220 7

Bókay Antal – Vilcsek Béla: *A modern irodalomtudomány kialakulása: a pozitivizmustól a strukturalizmusig. Szöveggyűjtemény*. Budapest, Osiris, 2001. ISBN 963 379 298 3

Bókay Antal – Vilcsek Béla – Szamosi Gertrud – Sári László: *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása: a posztstrukturalizmustól a posztkolonialitásig. Szöveggyűjtemény*. Budapest, Osiris, 2002. ISBN 963 379 522 4

Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Összehasonlító áttekintés, szerk. Ann Jefferson, David Robey, Budapest, Osiris, 1999. ISBN 963 379 102 2

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

bb) tudása

- Ismeri az irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.
- Tisztában van az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

cc) képességei

- Az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban képes írni és beszélni
- A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudomány módszereket

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14800 BBLMI21800 A legújabb magyar irodalom	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: elméleti	
A tanóra ¹²⁶ típusa: ea. és óraszám a az adott félévben: heti 2 óra az adott félévben (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: angol</i>) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹²⁷ nincsenek	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹²⁸): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹²⁹ (<i>ha vannak</i>):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): --	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus napjaink (2000-től) próza- dráma- és lírairodalmát vizsgálja.	
A 2–5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>19. A magyar irodalom története III. 1920-tól napjainkig, szerk. Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, Budapest, Gondolat, 2006, ISBN 978 963 693 7</p> <p>20. Horváth Kornélia: Verselméleti tradíció és a modern magyar líra. Ritmus és interpretáció kérdéseiről, Budapest, Ráció, 2012, ISBN 978-615-5047-32-9</p> <p>21. Horváth Kornélia, Fejezetek a kortárs magyar líráról, Komárom, Selye János Egyetem, 2016, ISBN 978-80-8122-185-9</p> <p>22. Az elbeszélés könnyed lebegése, szerk. Thimár Attila, Budapest, Ráció, 2006. ISBN 963 9605 20 4</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek (<i>tudás, képesség stb.</i> , KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

¹²⁶ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹²⁷ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹²⁸ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹²⁹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

pl.:

dd) tudása

- irodalomelméleti, irodalomtörténeti, kulturális és interpretációs jártasság a 2000-től napjainkig terjedő évek irodalmában

ee) képességei

- kommunikációs, szövegelemzési, interpretációs és tanítási képesség

(1.) Tantárgy neve: BBNMI13100 BBLMI11000 Szerzők, művek, műfajok a középkori irodalomban (BA specializáció)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ¹³⁰ típusa: <u>ea.</u> / szem. / <u>gyak.</u> / konz. és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹³¹ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹³²): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹³³ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A BA-ban kötelezően oktatott tananyaghoz kapcsolódva a specializáció kiegészíti és elmélyíti a hallgatók ismereteit. A szerzők, művek és műfajok mellett szó esik a középkori Magyarország műveltségéről, az egyházi társadalom kérdéseiről, az irodalom és művészetek összefüggéseiről, a magyar és világirodalom kapcsolatáról.	
A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	

¹³⁰ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹³¹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹³² pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹³³ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Kötelező irodalom:

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez. Középkor, szerk. MADAS Edit, Bp., 1992.

HORVÁTH János, *A magyar irodalmi műveltség kezdetei Szent Istvántól Mohácsig*, Bp., 1931; 1988.

TARNAI Andor, „A magyar nyelvet írni kezdik”. *Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon*, Bp., 1984.

A magyar irodalom története: A kezdetektől 1800-ig, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007.

Ajánlott olvasmányok:

MEZEY László, *Deákság és Európa. Irodalmi műveltségünk alapvetésének vázlata*, Bp., 1979.

MÁLYUSZ Elemér, *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*, Bp. 1971.

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez. Reneszánsz kor, szerk. BITSKEY István, Bp., 1998.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

ff) tudása

- a korszak Kárpát-medencei művelődési helyzetének és irodalmának ismerete
- a középkori irodalmat jellemző sajátosságainak ismerete

gg)képeségei

- **többszempontosság** sajátosságainak, párhuzamos nyelvi jelenségeknek a felismerése
- irodalmi műfajok elkülönítése

(1.) Tantárgy neve: BBNMI20400 BBLMI20400 Szerzők, művek, műfajok a 18. századi irodalomban	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	

A **tanóra**¹³⁴ típusa: ea. és gyak. és **óraszám**a: heti **2 óra** az adott félévben,

(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a **nyelve**: -

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további (sajátos) módok, jellemzők**¹³⁵ (ha vannak): a tanár által a jelentkezők szakjaihoz alkalmazkodóan részben tanári előadás, részben hallgatói munka, gyakorlati jeggyel.

A **számonkérés** módja (koll. / gyj. / **egyéb**¹³⁶): gyj.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további (sajátos) módok**¹³⁷ (ha vannak): -

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 3.

Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -

Tantárgyleírás: az elsajátítandó **ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása**

A kurzus a 18. századi magyarországi művelődéstörténetbe ágyazva nyújt átfogó ismereteket a magyar irodalomról, felvázolja a párhuzamos neolatin irodalomból és a többnyelvűségből fakadó sajátosságokat. Szerzőkön, műveken keresztül mutatja be a barokk és rokokó irodalom jellemző sajátosságait.

A **2–5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

KOSÁRY Domokos, *Művelődés a XVIII. századi Magyarországon*, Budapest, Akadémiai, 1996 (az oktató által kijelölt részletek).

ISBN : 963-05-6986-8

Magyar művelődéstörténeti lexikon: Középkor és kora újkor [MAMŰL], 1–14. kötet, főszerk. KŐSZEGHY Péter, Bp., 2003–2014, (az oktató által a félév elején megadott címszavak).

ISBN: 978-963-506-540-0 ö

elektronikus változat: <http://mamul.btk.mta.hu/>

A magyar irodalom története 1600-tól 1772-ig, szerk. KLANICZAY Tibor, Bp., Akadémiai, 1964¹, 326–617 (az oktató által kijelölt részletek).

¹³⁴ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹³⁵ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹³⁶ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹³⁷ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

ISBN : 963-05-3594-7

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

hh) tudása

- a korszak Kárpát-medencei művelődési helyzetének ismerete
- a barokk és rokokó irodalmat jellemző sajátosságainak ismerete

ii) képességei

- többnyelvűség sajátosságainak, párhuzamos nyelvi jelenségeknek a felismerése
- jártasság egy népcsoportok, nyelvek és vallások által szabdaltságon és időben
- más népcsoportok, nyelvek és vallások értékeinek elfogadása

(1.) Tantárgy neve: BBNMI88100 BBLMI88100 Szakdolgozati felkészülés (irodalom) (BA)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható (a nem kívánt törlendő!)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : ... (kredit%)	
A tanóra ¹³⁸ típusa: ea. / <u>szem.</u> / gyak. / konz. és óraszám: heti 1 óra az adott félévben , (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹³⁹ (ha vannak): A tantárgyat a hallgató a szakdolgozat témavezetőjénél végzi.	
A számonkérés módja (koll. / <u>gyj.</u> / egyéb ¹⁴⁰): gyj.	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹⁴¹ (ha vannak):	

¹³⁸ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹³⁹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁴⁰ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁴¹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 5.

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*):

Tantárgyleírás: az elsajátítandó **ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása**

A gyakorlat során a hallgató megbeszéli konzulensével a szakdolgozathoz kellő anyaggyűjtés metodikáját, a munka írása során felmerülő problémákat, rendszeresen beszámol előrehaladásáról, az elvégzett munkáról. A konzulens tanácsokkal segíti a szakdolgozó munkáját a felhasználandó források, a szakirodalom, a dolgozat megszerkesztésének kérdéseiben. A dolgozat témavezetője és az intézetvezető hagyja jóvá a szakon készülő szakdolgozati témaválasztást.

A **2–5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Umberto ECO, *Hogyan írunk szakdolgozatot?*, ford. Klukon Beatrix, Bp., Kairosz, 1996. ISBN 9639137537 (Az anyaggyűjtéssel, illetve az idézéssel és jegyzetekkel kapcsolatos részek: 65-132, 187-212)

BÍBOR Máté, HEGYI Ádám, *A magyar irodalom filológiája*, Bp., 2005.

www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/magyar-irodalom/magyar-irodalom.pdf

Az ItK címléirési és jegyzetelési alapelvei, összeállította Kecskeméti Gábor = Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába, szerk. Hargittay Emil, Bp., Universitas, 2003, 9-15. (ISBN 9639104809)

A szakdolgozat témavezetője által meghatározott művek. Ajánlott olvasmányok: A szakdolgozat témavezetője által meghatározott művek.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség stb.*, KKK **7. pont**) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

jj) tudása

-Megismeri a választott szakdolgozati témához szükséges legfontosabb forrásokat és irodalmat valamint a címléirési, jegyzetelési módszereket.

kk)képeségei

- A hallgató tudja alkalmazni a források és szakirodalom szakdolgozata szempontjából legfontosabb részeinek kiválasztását, idézetek megválasztását, szakirodalmi részek tömörítését, tudja alkalmazni a jegyzetelési, címléirési szabványt.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI14500 BBLMI12000 Modern és/vagy posztmodern irodalom	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
<p>A tanóra¹⁴² típusa: <u>ea.</u> / szem. / gyak. / konz. és óraszám: 2 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők¹⁴³ (ha vannak):</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb¹⁴⁴): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok¹⁴⁵ (ha vannak):</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy az 1970-es évek elejétől 1990-es évekig tartó időszak magyar irodalmát vizsgálata. E korszakban komplex és mélyreható változás zajlott le a különféle szépirodalmi műfajokban éppen úgy, mint a kritikai szemléletben és nyelvben. A kurzus ezt a modern és a posztmodern közötti paradigmaváltást közelíti meg, az irodalmat alkotói és befogadói oldalról övező problématudatok jelentős átalakulását követi végig az adott időszakban. A prózában a realista prózahagyomány megújulásának (Konrád György, Csalog Zsolt, Tar Sándor, Hajnóczy Péter, Gion, Szilágyi) mellett az ún „prózaforradulat” szerzőinek alkotásait tárgyalja, (Mészöly Miklós, Lengyel Péter, Grendel Lajos, Nádas Péter, Esterházy Péter, Kertész). Lírában kései modernség és posztmodernségben belül az újholdas költészeti hagyomány (Nemes Nagy, Pilinszky) és annak nyelvszemléleti és poétikai folytatóit (Rába, Somlyó, Lator, Gergely Ágnes, Takács Zsuzsa, Tandori Dezső, Rakovszky Zsuzsa) tárgyalja.</p>	

¹⁴² Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁴³ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁴⁴ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁴⁵ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

A **2–5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

GRENDÉL Lajos, *A modern magyar irodalom története. Magyar líra és epika a 20. században*, Pozsony, Kalligram, 2010, ISBN 978 80 8101 319 5

KULCSÁR-SZABÓ Ernő, *Magyar irodalom története 1945-1991, Bp.*, Argumentum, 1994, ISBN 963-7719-88-1

Magyar irodalom, főszerk., GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, ISBN 978 963 05 8949 9

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség* stb., KKK **7. pont**) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

ll) tudása

Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.

Tájékozott a magyar nyelv és irodalom legfontosabb jelenségeinek és azok tagolódásának, általánosan elfogadott jellemzőinek és adatainak, a magyar nyelvi és irodalmi hagyomány legfontosabb szövegeinek és alkotóinak körében

mm) képességei

Képes a magyar nyelv és irodalom műfajilag sokszínű szövegeit és az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a nyelvtudomány, illetve az irodalomtudomány szempontjából értelmezni.

A szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő nyelvtudományi vagy irodalomtudományi módszereket

(1.) **Tantárgy neve: BBNMI08100 BBLMI08100 Irodalomtudományi prozeminárium (BA, Osztatlan)**

Kreditértéke: 3

A tantárgy besorolása: kötelező
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)
A tanóra ¹⁴⁶ típusa: ea. / <u>szem.</u> / gyak. / konz. és óraszám: heti 2 óra az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁴⁷ (ha vannak):
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁴⁸): gyj. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹⁴⁹ (ha vannak):
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): ---
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Az elméleti jellegű, <i>Bevezetés az irodalomtudományba</i> c. előadásként megjelenő alapozó kurzust egészíti ki ez a szeminárium. Olyan tudnivalókat, ismereteket ad elő és gyakoroltat a hallgatókkal, amelyek az irodalomtudományi munka alapjait képezik, melyek nélkül e tudományt művelni nem lehet. Négy fontosabb területe: 1) bibliográfia (kézikönyvismeret), 2) textológia, 3) a tudományos írásmű megszerkesztése, 4) alapfogalmak. Ezt egészíti ki a gyakorlati jellegű ismeretátadás a könyvtárhasználatról, a kulturális intézményrendszeréről, az irodalomtudományi kutatás legfontosabb műhelyeiről. A szemináriumon a hallgatók gyakorlati feladatokat kapnak a legfontosabb kézikönyvekből, bibliográfiákból, lexikonokból és szövegkiadásokból, el kell sajátítaniuk a régebbi szövegek olvasását alapfokon és az irodalomtudományi szövegek megértését bizonyítaniuk kell. Elsajátítják a jegyzetelési, bibliográfia-készítési alapismereteket, hogy később ne okozzon technikai nehézséget a szemináriumi dolgozatok és a szakdolgozat megírása. A szemeszter végére elsajátítják a legfontosabb irodalomtudományi és filológiai alapfogalmakat.
A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

¹⁴⁶ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁴⁷ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁴⁸ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁴⁹ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Kötelező irodalom:

Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába, szerk. HARGITTAY Emil, Bp., Universitas, 2003³ (ISBN 9639104809)

BÍBOR Máté, HEGYI Ádám, *A magyar irodalom filológiája*, Bp., 2005.

www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/magyar-irodalom/magyar-irodalom.pdf

Ajánlott irodalom:

THIENEMANN Tivadar, *Irodalomtörténeti alapfogalmak*, Pécs, 1985²

TOLNAI Vilmos, *Bevezetés az irodalomtudományba*, Pécs, 1991²

A szövegkiadás új elmélete és gyakorlata, Helikon, 1989/3-4.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (*tudás, képesség* stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

nn) tudása

Az irodalomtudományi ismeretek filológiai alapjait sajátítja el a hallgató a legfontosabb kézikönyvek ismeretét, textológiai bevezetést, alapfogalmakat, a jegyzetelés és bibliográfiai cíMLEÍRÁS módszerét.

oo) képességei

- Képes lesz önállóan tájékozódni, forrásokat és szakirodalmat keresni, képes lesz szeimánáriumi dolgozatok és irodalomtudomány szakmunkák írására, azok formai kritériumait elsajátítva.

(1.) Tantárgy neve: BBNMI20300 BBLMI54400 Szerzők, művek, műfajok a 17. századi irodalomban	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező (a nem kívánt törlendő!)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)	
<p>A tanóra¹⁵⁰ típusa: szeminárium és óraszám: 2 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők¹⁵¹ (ha vannak): hallgatói kiselőadás</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb¹⁵²): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok¹⁵³ (ha vannak):</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A BA-ban kötelezően oktatott tananyaghoz kapcsolódva a specializáció kiegészíti és elmélyíti a hallgatók ismereteit. A szerzők, művek és műfajok mellett szó esik a 17. századi Magyarország műveltségéről, a későreneszánsz és a barokk eszmetörténeti kérdéseiről, történelmi háttéréről, az irodalom és művészetek összefüggéseiről, a magyar és világirodalom kapcsolatáról.</p>	
<p>A 2–5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>	
<p>A szemináriumvezetők kijelölése szerinti művek és szakirodalom.</p> <p>Általánosan használható:</p> <p><i>A magyar irodalom története, I: A kezdetektől 1800-ig</i>, szerk. Jankovits László, Orlovsky Géza, Bp., Gondolat, 2007, ISBN 978-963-693-007-3.</p>	

¹⁵⁰ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁵¹ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁵² pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

¹⁵³ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból, II: Barokk és későbarokk, rokokó, szerk. Kovács Sándor Iván, Bp., Osiris, 2000, ISBN 963-379-639-3.

Ó szelence: Magyar barokk költészet, szerk. Orlovsky Géza, szelence.com, ISBN 963-9704-45-8.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

pl.:

pp) tudása

- a korszak Kárpát-medencei művelődési helyzetének és irodalmának ismerete
- a 17. századi irodalmat jellemző sajátosságok ismerete

qq) képességei

- többnyelvűség sajátosságainak, párhuzamos nyelvi jelenségeknek a felismerése
- irodalmi műfajok elkülönítése, a fontosabb forrásművek ismerete, műelemzés a korszak művei alapján

(1.) Tantárgy neve: BBNMI13200 BBLMI11100 Szerzők, művek, műfajok a korai humanista és a 16. századi irodalomban	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szakirányon kötelező <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹³ : (kredit%)	
A tanóra ¹⁵⁴ típusa: szeminárium és óraszám: heti 2 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ¹⁵⁵ (ha vannak): hallgatói kiselőadás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ¹⁵⁶): kollokvium	

¹⁵⁴ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

¹⁵⁵ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

¹⁵⁶ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ¹⁵⁷ (ha vannak):
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A BA-ban kötelezően oktatott tananyaghoz kapcsolódva a specializáció kiegészíti és elmélyíti a hallgatók ismereteit. A szerzők, művek és műfajok mellett szó esik a 16. századi Magyarország műveltségéről, a humanizmus és reneszánsz kérdéseiről, a reformáció irányzatairól és hatásáról, az irodalom és művészetek összefüggéseiről, a magyar és világirodalom kapcsolatáról.
A 2–5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
A szemináriumvezetők kijelölése szerinti művek és szakirodalom. Általánosan használható: <i>A magyar irodalom története, I: A kezdetektől 1800-ig</i> , szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, ISBN 978-963-693-007-3. <i>Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalom történetéhez: Reneszánsz</i> , szerk. BITSKEY István, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996, ISBN 963-18-7447-8. <i>Régi magyar irodalmi szöveggyűjtemény, I: Humanizmus</i> , szerk. ÁCS Pál, JANKOVICS József, KŐSZEGHY Péter, Bp., Balassi, 1998, ISBN 963-506-143-9. <i>Régi magyar irodalmi szöveggyűjtemény, II: A 16. század magyar nyelvű világi irodalma</i> , szerk. JANKOVICS József, KŐSZEGHY Péter, SZENTMÁRTONI SZABÓ Géza, Bp., Balassi, 2000, ISBN 963-506-324-5.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetenciaelemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
rr) tudása - a korszak Kárpát-medencei művelődési helyzetének és irodalmának ismerete - a humanista és 16. századi irodalmat jellemző sajátosságok ismerete ss) képességei - többnyelvűség sajátosságainak, párhuzamos nyelvi jelenségeknek a felismerése - irodalmi műfajok elkülönítése, a fontosabb forrásművek ismerete, műelemzés a korszak fontosabb műveiről

¹⁵⁷ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése